

Wrocław, 12 listopada 2010 roku

WK.60/436/K-57/10

**Pan
Witold Krochmal
Burmistrz Miasta i Gminy Wołów**

ul. Rynek – Ratusz
56-100 Wołów

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 roku nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 1 lipca do 14 września 2010 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Miasta i Gminy Wołów.

Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz jej ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole podpisanym 14 września 2010 roku i pozostawionym w jednostce.

Ponadto w ramach kontroli kompleksowej przeprowadzona została kontrola gospodarki finansowej Zespołu Szkół Publicznych w Lubiążu. Na podstawie jej ustaleń zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do kierownika jednostki wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Gminy, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Podejmowano też na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień stwierdzonych w trakcie kontroli. Kontrola wykazała jednak nieprawidłowości i uchybienia spowodowane m.in. błędną interpretacją obowiązujących przepisów czy nieprzestrzeganiem wewnętrznych przepisów obowiązujących w Urzędzie. Nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

Na fakturach Vat, rachunkach oraz innych dokumentach na podstawie, których dokonywano wydatków budżetowych, nie zamieszczano numerów dowodów księgowych pozwalających na ich powiązanie z zapisami w księgach rachunkowych tj. ujęcia w zobowiązaniach oraz kosztach Urzędu. W dzienniku oznaczonym symbolem F ujmowano na podstawie zbiorczych dokumentów PK koszty i zobowiązania jednostki, bez nanoszenia na dokumenty źródłowe tożsamy numerów. W związku z powyższym utrudniona była identyfikacja dowodów księgowych. Z art. 21 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 ze zm.), wynika, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej określenie numeru identyfikacyjnego, a księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne jeśli udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych.

W 2009 i 2010 roku w ewidencji syntetycznej Urzędu na koncie 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” nie ujmowano dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz.1020 ze zm.) konto 221 służy do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych, a na stronie Wn konta 221 ujmuje się należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat. W trakcie kontroli dowodem PK nr P100474 z 1 września 2010 roku, sporządzonym na podstawie prowadzonej ewidencji wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, na stronie Wn konta 221 i stronie Ma konta 750 ujęto w ewidencji księgowej przypis dochodów za korzystanie z zezwoleń za 2010 rok w łącznej wysokości 372.529,26 zł.

W zakresie prawidłowości i rzetelności sporządzania sprawozdań budżetowych stwierdzono, że w sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 roku w dziale 921, rozdziale 92109 paragrafach 4270 i 4370 wykazano odpowiednio 158.035,06 zł i 3.505,85 zł, zaś z wydruku z ewidencji księgowej wynikało, że wartość obrotów w tych paragrafach wyniosła odpowiednio 157.642,32 zł oraz 3.898,59 zł (różnica 392,74 zł). Zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.) dane wykazane w sprawozdaniu powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Stwierdzono niezgodności pomiędzy zobowiązaniami wynikającymi z ewidencji księgowej Urzędu a zobowiązaniami wykazanymi w sprawozdaniach jednostkowym i zbiorczym Rb-28S za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 roku. W kolumnie 9 „zobowiązania wg stanu na koniec okresu sprawozdawczego w tym wymagalne powstałe w roku bieżącym” nie wykazano zobowiązań wymagalnych powstałych w 2009 roku, w kwocie 175,72 zł. Zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 5 załącznika nr 34 rozporządzenia Ministra Finansów z 26 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej w kolumnie „Zobowiązania wymagalne” wykazuje się zobowiązania, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są przedawnione, ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

Stan gotówki w kasie nie był zgodny ze stanem ewidencyjnym wynikającym z raportów kasowych, co stwierdzono podczas kontroli kasy przeprowadzonych 4 i 5 sierpnia 2010 roku (stwierdzono nadwyżki w kwotach 87,76 zł i 83,15 zł).

Nie zachowano należytej staranności podczas inwentaryzacji zobowiązań przeprowadzonej według stanu na 31 grudnia 2009 roku. Wskutek nieujawnienia różnic między stanem rzeczywistym (wynikającym z dokumentów źródłowych), a ewidencyjnym stanem rozrachunków, na koniec 2009

roku konto 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” wykazywało saldo „nieistniejących” zobowiązań w łącznej kwocie 28.849,87 zł. Saldo to powstało na skutek błędnych księgowania.

Powyższe naruszało art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości z którego wynika, że księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

W zakresie dochodów budżetowych

W sprawozdaniach Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 roku wykazane skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 roku Nr 8, poz. 60 ze zm.), a dotyczące rozłożeń na raty oraz odroczeń terminów płatności zostały zawyżone łącznie o 21.624,97 zł, w wyniku włączenia do nich również kwot wynikających z decyzji, które zostały wydane w latach 2006-2008. Tymczasem z §3 ust. 1 pkt 11 lit. b załącznika nr 34 do rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej wynika, że w przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku, bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji powinny być wykazywane za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja.

W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a wykazujących w informacjach na podatek od nieruchomości oprócz gruntów i budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej również grunty i budynki pozostałe, nie dokonywano czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 3 ustawy Ordynacja podatkowa, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. Zgodnie z art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy z 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz.U z 2010 roku Nr 95, poz. 613 ze zm.) za grunty, budynki i budowle związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uznaje się grunty, budynki i budowle będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych oraz gruntów związanych z tymi budynkami, a także gruntów, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych. W trakcie kontroli dwóch podatników podatku od nieruchomości od osób fizycznych złożyło oświadczenia o nie wykorzystywaniu gruntów i budynków wykazywanych jako pozostałe do prowadzenia działalności gospodarczej.

Jak wynika z art 281 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa organy podatkowe pierwszej instancji przeprowadzają kontrolę podatkową u podatników, a celem kontroli podatkowej jest sprawdzenie, czy kontrolowani wywiązują się z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. W Gminie Wołów w ostatnich 4 latach przeprowadzono jedynie 7 kontroli podatników (osoby fizyczne i prawne).

Również w przypadku jednego podatnika podatku od nieruchomości od osób prawnych nie przeprowadzono czynności sprawdzających i nie porównano danych wynikających z ewidencji gruntów i budynków ze złożonymi przez niego korektami deklaracji na podatek od nieruchomości i podatek rolny za lata 2008-2010. Podatnik zaniżył powierzchnię gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o 833m². W trakcie kontroli podatnik złożył stosowne korekty deklaracji, a przypis podatku za lata 2008-2010 wyniósł 1.509 zł.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe panu Burmistrzowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych wnosi o podjęcie działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia, poprzez realizację poniższych wniosków:

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku nr 152, poz. 1223 ze zm.), a w szczególności:
  - a) oznaczanie faktur Vat, rachunków i innych dowodów księgowych, będących podstawą wydatków budżetowych, w sposób umożliwiający ich jednoznaczną identyfikację z zapisami w księgach rachunkowych, stosownie do art. 21 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 4 ustawy;
  - b) wykazywanie na kontach rozrachunkowych sald realnych, tj. odzwierciedlających rzeczywisty stan rozrachunków, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 powoływanej ustawy o rachunkowości.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 20, poz. 103), a w szczególności:
  - a) wykazywanie w sprawozdaniu Rb-28S zobowiązań, których termin zapłaty minął przed upływem okresu sprawozdawczego, a nie są ani przedawnione ani umorzone, z wyróżnieniem zobowiązań powstałych w latach ubiegłych i zobowiązań powstałych w roku bieżącym, stosownie do §8 ust. 2 pkt 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, załącznika nr 39 do rozporządzenia;
  - b) wykazywanie w sprawozdaniach danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia;
  - c) wykazywanie w sprawozdaniach budżetowych Rb-PDP oraz Rb-27S skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, a dotyczących rozłożeń na raty oraz odroczeń terminów płatności, za okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja, stosownie do §3 ust. 1 pkt 11 lit. b załącznika nr 39 rozporządzenia.

3. Dokonywanie czynności sprawdzających o których mowa w art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 roku Nr 8, poz. 60 ze zm.) mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami w przypadku podatników prowadzących działalność gospodarczą, a wykazujących w złożonych informacjach grunty i budynki pozostałe oraz w zakresie porównania danych wynikających z ewidencji gruntów i budynków z danymi wykazywanymi przez podatników w deklaracjach podatkowych.
4. Przeprowadzanie kontroli podatkowej u podatników celem sprawdzenia, czy wywiązują się oni z obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego, stosownie do art. 281 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 powołanej wyżej ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Danuta Jelec

Przewodnicząca Rady Miejskiej w Wołowie